

RICHARD OSMAN

EL CLUB DEL CRIM DELS DIJOURS

**No subestimis el talent
d'un grup d'avis**

RICHARD OSMAN
EL CLUB DEL CRIM
DELS DIJOURS

Traducció de Núria Parés Sellarès

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

TÍTOL ORIGINAL: *THE THURSDAY MURDER CLUB*

PRIMERA EDICIÓ: FEBRER DEL 2021

THE THURSDAY MURDER CLUB, © 2020 BY RICHARD OSMAN

© DE LA TRADUCCIÓ: NÚRIA PARÉS SELLARÈS, 2021

© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2750-0

DIPÒSIT LEGAL: B. 21.184-2020

FOTOCOMPOSICIÓ: MOELMO

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

I

Joyce

Molt bé, comencem per l'Elizabeth, d'acord? A veure on ens porta.

Jo sabia qui era, esclar; aquí tothom coneix l'Elizabeth. Té un dels apartaments de Larkin Court. El que fa cantonada, amb terrassa. A més, havia coincidit una vegada en un equip de Trivial amb l'Stephen, que, per una sèrie de motius, és el tercer marit de l'Elizabeth.

Va ser a l'hora de dinar, fa dos o tres mesos, i devia ser un dilluns, perquè hi havia pastís de xai amb patates. L'Elizabeth em va dir que ja veia que estava dinant, però que si no era molèstia, volia fer-me una pregunta sobre ferides d'arma blanca.

Jo li vaig contestar «No és cap molèstia, sisplau», o alguna cosa per l'estil. No sempre ho recordo tot amb exactitud, val més que t'ho digui ara. Per tant, va obrir una carpeta de cartolina i vaig veure-hi uns quants fulls mecanografiats i les vores del que semblaven unes fotografies antigues. Llavors va anar directe al gra.

L'Elizabeth em va demanar que m'imaginés una noia que havia sigut apunyalada. Li vaig preguntar amb quina mena d'arma l'havien apunyalat, i l'Elizabeth va respondre que segurament amb un ganivet de cuina normal. De la marca John Lewis. No ho va dir, això, però és el que em vaig imaginar. Després em va dir que m'imaginés que a la noia l'havien apunyalat tres

o quatre vegades just a sota de l'estènum. Una vegada, i una altra, tot molt desagradable, però sense seccionar cap artèria. Ho explicava tot en veu baixa, perquè la gent estava menjant i sabia que hi ha uns límits.

I mentre m'imaginava les ferides d'arma blanca, l'Elizabeth em va preguntar quanta estona trigaria la noia a dessagnar-se.

Per cert, m'he descuidat de comentar que vaig ser infermera durant molts anys, i sense aquesta informació, tot plegat no tindrà gaire sentit per a tu. L'Elizabeth devia assabentar-se'n ves a saber on, perquè l'Elizabeth ho sap tot. En fi, per això m'estava fent totes aquestes preguntes. Suposo que no entenies gaire de què anava la història, fins ara. Et prometo que aviat agafaré l'aire d'explicar les coses.

Recordo que em vaig posar la mà a la barbata i amb un dit em vaig donar uns copets als llavis abans de respondre, tal com fan a vegades els que surten a la televisió. Així sembles més intel·ligent, ja veuràs, prova-ho. Llavors li vaig preguntar quant pesava la noia.

L'Elizabeth va trobar la informació a la carpeta, la va resseguir amb el dit i va llegir en veu alta que la noia pesava quaranta-sis quilos. I totes dues ens vam quedar igual, perquè no tenim ni idea de mesurar en quilos, només en lliures. Per un moment vaig suposar que devia equivaldre a vint-i-tres lliures, perquè em pensava que una cosa era el doble de l'altra. Però de seguida vaig veure que no podia ser, que ho estava confonent amb les polzades i els centímetres.

L'Elizabeth em va confirmar que la noia no pesava vint-i-tres lliures, perquè tenia una fotografia del cadàver a la carpeta i quedava ben clar. Em va acostar la carpeta perquè ho pogués veure mentre ella es girava per dirigir-se a la resta de la sala per dir:

—Algú li pot preguntar a en Bernard quant són quaranta-sis quilos?

En Bernard sempre seu sol, en una de les taules més petites a prop del pati. És la taula número vuit. No cal que sàpigues res d'en Bernard, però tinc ganes de fer-te'n cinc cèntims.

En Bernard Cottle va ser molt amable amb mi quan vaig arribar a Coopers Chase. Em va regalar un esqueix de clemàti-

de i em va explicar el calendari de la recollida de residus. Aquí tenen quatre contenidors de colors diferents. Quatre! Gràcies a en Bernard, sé que el verd és per al vidre, i el blau per al cartró i el paper. Pel que fa al negre i el vermell, segueixo sense tenir clar per a què serveixen. Hi he vist de tot. Una vegada vaig veure una persona que hi tirava un aparell de fax.

En Bernard havia sigut professor, crec que d'alguna assignatura de ciències, i havia treballat a diferents llocs del món, fins i tot a Dubai abans que la gent sabés que existia. Fidel al seu estil, s'havia posat trajo i corbata per dinar, i estava llegint el *Daily Express*. A la taula del costat hi havia la Mary, de Ruskin Court, que li va cridar l'atenció i li va preguntar quant eren quaranta-sis quilos per a nosaltres.

En Bernard va assentir i es va girar cap a l'Elizabeth:

—Poc més de cent lliures.

Perquè vegis com és en Bernard.

L'Elizabeth li va donar les gràcies dient que semblava prou versemblant, i en Bernard va continuar els mots encreuats. Més tard vaig mirar allò dels centímetres i les polzades, i almenys vaig comprovar que no anava gaire desencaminada.

Llavors l'Elizabeth va tornar a formular la pregunta. Quanta estona trigaria a morir la noia apunyalada amb un ganivet de cuina? Vaig suposar que, si no rebia atenció mèdica, probablement es moriria al cap de tres quarts d'hora, més o menys.

—Molt bé, Joyce —va dir, i després em va fer una altra pregunta. I si la noia hagués rebut algun tipus d'assistència? No d'un metge, sinó d'algú capaç de fer-li un pedaç per sortir del pas, un militar, potser, o alguna cosa així.

He vist unes quantes ferides d'arma blanca fent d'infermera. No tot consistia a embenar turmells. O sigui que li vaig dir que en aquest cas no es moriria. Perquè és veritat. A veure, la mala estona no l'hi estalviaria ningú a la noia, però no costaria gaire fer-li un pedaç per salvar-la.

L'Elizabeth va assentir i va dir que això era precisament el que li havia dit a l'Ibrahim, tot i que jo llavors no sabia pas qui era l'Ibrahim. Tal com he dit abans, això va ser un parell de mesos enrere.

Segons l'Elizabeth hi havia alguna cosa que no encaixava, i estava convençuda que l'assassí havia sigut el nòvio. Ja sé que és el més habitual. Només cal llegir el diari.

Suposo que, abans de traslladar-me en aquesta comunitat de jubilats, tota aquesta conversa m'hauria semblat estranya, però és bastant normal un cop et familiaritzes amb la gent d'aquí. La setmana passada vaig conèixer l'home que es va inventar el gelat de menta amb encenalls de xocolata, o si més no és el que diu ell. La veritat és que no tinc cap manera de comprovar-ho.

Em vaig alegrar d'haver ajudat l'Elizabeth a la meua humil manera, o sigui que em vaig decidir a demanar-li un favor. Li vaig preguntar si seria possible fer una ullada a la fotografia del cadàver. Només per interès professional.

L'Elizabeth va fer un somriure tan radiant com el que fa la gent de per aquí quan els demanes que t'ensenyin les fotos de la graduació dels seus nets. Va treure una fotocòpia de mida A4 de la carpeta, la va deixar de cap per avall davant meu i em va dir que me la podia quedar, perquè tots en tenien còpies.

Li vaig donar les gràcies i ella em va dir que no calia, però va afegir que voldria fer-me una última pregunta.

—Oi tant —vaig dir.

I llavors em va preguntar:

—Estàs sempre lliure els dijous?

I aquesta va ser, tant si t'ho creus com si no, la primera vegada que vaig sentir a parlar del Club del Crim dels Dijous.

A l'agent Donna de Freitas li agradaria anar armada, perseguir assassins en sèrie per naus industrials abandonades i complir el seu deure com cal, encara que tinguéssim una ferida de bala a l'espatlla. Posats a fer, també li agradaria desenvolupar un cert gust pel whisky i tenir una aventura amb el seu company de professió.

Però de moment, amb vint-i-sis anys i asseguda a tres quarts de dotze del migdia per dinar amb quatre jubilats a qui acaba de conèixer, la Donna s'adona que encara li queda molt de camí per fer abans d'arribar tan lluny. Tot i així, ha de reconèixer que l'última hora ha sigut força divertida.

La Donna l'ha fet moltes vegades la xerrada de «Consells pràctics per a la seguretat a la llar», i avui l'ambient ha sigut l'habitual: gent gran amb mantes sobre els genolls, una taula amb galetes de franc i uns quants endormiscats al fons de la sala. Cada vegada dona els mateixos consells. Recalca la importància de vigilar que les finestres estiguin ben tancades, de comprovar la identitat de les persones que volen entrar a casa nostra i de no revelar mai informació personal a ningú que no sigui de confiança. Se suposa que ella ha de ser, sobretot, una presència tranquil·litzadora en un món

aterridor. La Donna n'és conscient, i a més, aquestes xerrades són una manera de sortir de la comissaria i esquivar la paperassa, per això s'ofereix voluntària. La comissaria de Fairhaven és més avorrida del que la Donna s'esperava.

Però aquesta vegada li ha tocat anar a la comunitat de jubilats de Coopers Chase. En un principi li havia semblat un lloc bastant innocu: verd, tranquil i sense preocupacions. A més, pel camí havia vist un restaurantet ben maco on podria anar a dinar a la tornada, quan acabés la xerrada. Per tant, atrapar assassins en sèrie en una persecució amb llanxes motores hauria d'esperar.

—Seguretat —havia començat la Donna, tot i que en realitat estava pensant si es feia un tatuatge. Potser un dofí al capdavall de l'esquena? O seria massa poc original? Li faria mal? Segurament que sí, però era una agent de policia, no?—. A què ens referim quan diem «seguretat»? Doncs bé, crec que aquesta paraula significa coses diferents per a cada...

En aquell moment, s'ha alçat una mà a la primera fila. No era habitual que passés això, però bé havia de respondre les preguntes del públic. Una octogenària immaculadament vestida tenia una cosa a dir.

—Reina, crec que cap dels presents espera que parlis dels baldons de les finestres.

La dona ha fet una ullada al seu voltant i s'han sentit murmuris d'aprovació.

Tot seguit ha parlat un home de la segona fila que tenia un caminador davant seu.

—Ni de comprovar la identitat de la gent: «De debò que és de la companyia del gas, o és un lladre?» ja ho hem entès, gràcies.

I després s'han posat a parlar tots alhora.

—Ara ja no diuen companyia del gas. Ara es diu Centrica —ha dit un home amb un trajo tres peces molt elegant.

El que seia al seu costat, amb pantalons curts, xanquetes i una samarreta del West Ham United, ha aprofitat l'oportunitat per aixecar-se i dirigir un dit acusador a cap lloc en concret.

—És per culpa de la Thatcher, Ibrahim. Abans la companyia del gas era nostra.

—Au vinga, seu, Ron —ha dit l'octogenària ben vestida—. No li facis cas a en Ron —ha afegit, mirant la Donna i brandant el cap.

Els comentaris continuaven caient.

—A més, qualsevol delinqüent deu saber falsificar una targeta d'identificació, no?

—Jo tinc cataractes. Si m'ensenyen la targeta de la biblioteca, els deixo passar.

—Ara ni tan sols han de comprovar la lectura dels comptadors. És tot a internet.

—És al núvol, rei.

—Jo l'obriria de bon grat, un lladre. Si més no, tindria una visita.

Hi ha hagut uns instants de calma, i llavors s'ha sentit una cacofonia de xiulets mentre uns audiòfons s'engegaven i d'altres s'apagaven. La dona de la primera fila ha tornat a agafar la paraula.

—Doncs bé..., per cert, soc l'Elizabeth..., quedem que res de baldons de finestres, sisplau, ni targetes identificadores, ni tampoc cal que ens diguis que no podem revelar contrasenyes als nigerians que ens truquen per telèfon. Sense ànim d'ofendre els nigerians.

La Donna de Freitas s'ha hagut de ressituar, però ja no pensava en el dinar al restaurant ni en els tatuatges, sinó en l'entrenament antidisturbis que havia rebut en els vells temps, quan treballava al sud de Londres.

—D'acord, de què volen que parlem, doncs? —ha pre-

guntat la Donna—. La xerrada ha de durar almenys quaranta-cinc minuts perquè em compti com a hores de feina.

—Sobre el sexisme institucional a les forces policials? —ha proposat l'Elizabeth.

—A mi m'agradaria parlar de l'execució il·legal de Mark Duggan, autoritzada per l'Estat i...

—Seu, Ron!

I així han passat l'estona, conversant agradablement, fins que ha passat l'hora i llavors han donat les gràcies a la Donna, li han ensenyat fotografies dels nets i l'han convidat a quedar-se a dinar.

Per això ara és aquí, picant l'amanida al «restaurant modern exclusiu», tal com apareix a l'encapçalament de la carta. Tres quarts de dotze és una mica d'hora per a ella, però hauria sigut lleig rebutjar la invitació. Es fixa que els seus quatre amfitrions no només s'estan cruspint un menú complet, sinó que també han obert una ampolla de vi negre.

—Ha sigut fantàstic, Donna —diu l'Elizabeth—. Ens ha agradat molt, de debò. —L'Elizabeth pensa que la Donna és com una d'aquelles professores d'abans, que et feia por durant tot el curs però que al final et posava un excel·lent i plorava quan te n'anaves. Potser és per la jaqueta de xeviot.

—Impressionant, Donna —diu en Ron—. Et sap greu si et dic Donna, amor?

—Pot dir-me Donna, esclar, però potser millor que no em digui amor.

—Tens raó, reina —contesta en Ron—. En prenc nota. Allò que has explicat de l'ucraïnès amb el tiquet del pàrquing i la serra elèctrica ha sigut genial. Si et dediquessis a fer conferències, et faries d'or. Si vols et puc donar el número d'una persona que n'organitza.

L'amanida és boníssima, pensa la Donna, i això que no passa gaire sovint.

—Jo crec que hauria sigut un bon traficant d'heroïna —comenta l'Ibrahim, que abans ha fet aquell aclariment sobre Centrica—. És tot una qüestió de logística, no? També hi ha el tema de pesar la droga, que a mi m'hauria encantat, perquè m'agrada la precisió. I tenen màquines per comptar diners! Tots els aparells més moderns. Has detingut mai un traficant d'heroïna, agent De Freitas?

—No —admet la Donna—. Tot i que espero poder-ho fer algun dia.

—Però és veritat que tenen màquines per comptar diners? —pregunta l'Ibrahim.

—Sí que en tenen, sí —contesta la Donna.

—És fantàstic —diu l'Ibrahim, i s'acaba la copa de vi d'un sol trago.

—Ens avorrim bastant aquí —afegeix l'Elizabeth, que també s'empassa tot el contingut de la copa—. Déu ens salvi dels baldons de les finestres, oi, agent femenina De Freitas?

—Ara és només «agent» a seques —diu la Donna.

—Ah, caram —contesta l'Elizabeth, frunzint els llavis—. I què passa si jo vull continuar dient «agent femenina»? Em vindran a detenir?

—No, però ja no em caurà tan bé —diu la Donna—. Perquè dir «agent» és una cosa molt simple, i a més, és més respectuós.

—Merda! Escac i mat. D'acord, molt bona resposta —diu l'Elizabeth, amb un somriure als llavis.

—Gràcies —diu la Donna.

—A veure si endevines quants anys tinc —li pregunta l'Ibrahim.

La Donna reflexiona uns instants. L'Ibrahim va vestit amb un trajo elegant, té una pell ben cuidada i fa molt bona olor. Porta un mocador pulcrament plegat a la butxaca de pit de

l'americana. Té els cabells prims, però encara en té. No fa panxa ni papada. Però tot i així... Mmm. La Donna es fixa amb les mans, sempre delatores.

—Vuitanta? —aventura.

La decepció de l'Ibrahim és evident.

—Sí, exacte, però semblo més jove. N'aparento setanta-quatre. Tothom ho diu. El secret és el pilates.

—I quina és la seva història, Joyce? —pregunta la Donna a la quarta membre del grup, una dona menuda de cabells blancs amb una brusa de color lavanda i un jersei malva. Segueix atentament la conversa, amb els ulls guspirejant però sense parlar. Com un ocellet silenciós, atent a qualsevol cosa que brilli amb la claror del sol.

—La meva història? —diu la Joyce—. No en tinc cap. Vaig ser infermera, després vaig ser mare i més tard vaig tornar a ser infermera. Em sembla que no tinc res interessant per explicar.

L'Elizabeth fa un esbufec.

—No et deixis enganyar per la Joyce, agent De Freitas. La Joyce és una persona d'aquelles que va per feina.

—Només soc organitzada —diu la Joyce—. Ja sé que no està de moda ser així. Però si dic que vaig a classe de zumba, vaig a classe de zumba. Jo soc així. La meva filla és la persona interessant de la família. Gestiona un fons d'inversió lliure, no sé si hi entens, d'aquestes coses.

—No gaire —admet la Donna.

—Jo tampoc —reconeix la Joyce.

—La classe de zumba és abans que la de pilates —diu l'Ibrahim—. No m'agrada anar a les dues classes. És contraproduent per als principals grups musculars.

Hi ha una pregunta que a la Donna li ronda pel cap des que s'han assegut a dinar.

—Els sap greu si els faig una pregunta? Ja sé que ara tots

quatre viuen aquí a Coopers Chase, però com es van fer amics?

—Amics? —L'Elizabeth sembla divertida—. Oh, no ho som pas d'amics, bonica.

En Ron riu entre dents.

—Quina gràcia! No, amor, no som amics. Vols més vi, Liz?

L'Elizabeth assenteix i en Ron li omple la copa. Ja és la segona ampolla. És un quart d'una.

L'Ibrahim els dona la raó.

—No crec que «amics» sigui la paraula adequada. En una situació normal no ens fariem pas, perquè tenim interessos molt diferents. En Ron em cau bé, suposo, però a vegades és una mica difícil.

En Ron assenteix.

—Soc una persona difícil.

—I l'Elizabeth té un caràcter una mica desagradable.

L'Elizabeth hi està d'acord.

—Suposo que sí. Sempre m'ho han dit, des de l'escola.

—La Joyce és trempada. Crec que a tots ens cau bé la Joyce —diu l'Ibrahim.

En Ron i l'Elizabeth assenteixen per donar-li la raó.

—Gràcies —diu la Joyce, mentre persegueix uns pèsols pel plat—. No us sembla que algú hauria d'inventar els pèsols plans?

La Donna intenta aclarir-se.

—Així, si no són amics, què són?

La Donna veu que la Joyce alça la vista i mira els altres brandant el cap, aquella colla tan dispar.

—Bé —diu la Joyce—. En primer lloc, *sí* que som amics, òbviament, el que passa és que a aquests tres els costa captar les coses. I en segon lloc, si no quedava clar a la seva invitació, agent De Freitas, és una omissió meva. Som el Club del Crim dels Dijous.

L'Elizabeth té els ulls vidriosos pel vi, en Ron es grata un tatuatge del West Ham que té al coll i l'Ibrahim poleix un botó de puny que no pot brillar més.

El restaurant es comença a omplir al seu voltant, i la Donna no és la primera visitant que pensa que Coopers Chase no seria pas un mal lloc per viure. Donaria qualsevol cosa per una copa de vi i la tarda lliure.

—A més, faig natació cada dia —conclou l'Ibrahim—. Manté la pell fina.

Què és aquest lloc?